

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrlet leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 13. svečana 1891.

List 7.

Nazaj k načelom kerščanskim!

(Dalje.)

Nasprotniki še dalje govoré: „Nolumus hunc regnare super nos“ — nočemo, da bi ta kraljeval v naših državah in zakonodajstvu. Deržave so neodvisne, vsemogočne in ne priznavajo nad seboj nobene oblasti. Njim se mora vse pokoriti, a one se ne klanjajo nikomur in zakoni, ki jih dajejo, imajo absolutno veljavo, če so tudi nasprotni zakonom Kristusovim in njegove sv. Cerkve. Kje je še deržava, ki bi se terdno oklepala božjega nauka in bi popolno stala na braniku načel kerščanskih ter po zgledu srednjega veka v lepem soglasji s sveto Cerkvijo delala za časni in večni blagor svojih podložnikov? Ali se ne spolnujejo marveč ravno sedanje dni besede psalmistove: „Astiterunt reges terrae et principes convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum eius.“¹⁾ Ni nam treba daleč za to iskati dokazov. Saj se v Italiji sovražniki Kristusovi smejo postavno družiti v ta namen, da bi ga zaterli in uničili. Saj v središču vsega katoličanstva prisegajo smert kerščanstvu, zasmehujejo namestnika Kristusovega in sramoté njega samega ter ga postavljajo v svoji hudobiji v eno versto z naj ostudnejšimi uporniki, hoteč mu postaviti „spomenik kot rovarju iz Nazareta.“ O blasfemije! On, ki je tako očitno dokazal, da je pravi Bog, imenuje se rovar! Da, predragi, če se tako očitno bije boj zoper Kristusa ne le v mladi Italiji, ampak tudi drugod, potem se nikar ne čudimo, če pridejo nad človeštvo reči, ki jih ne bomo veseli in nas pretresejo z grozo in strahom. Potem nikar ne stermimo, če tudi Evropo zadene pravična kazen, kakor je zadela nevhvaležno judovsko ljudstvo, ki je zaverglo Kristusa in vpilo: „Njegova kri pridi nad nas in naše otroke.“²⁾ Kakor strupena in smertonosna hidra vzdiguje že vedno višje in višje socializem glavo in preti s temeljem pokončati družbinski in deržavni red. S strahom in trepetom navdaja svet gibanje

socijalistiško in prav nič se ne motijo deržavniki, ko priznavajo, da največja nevarnost preti človeštvu od socializma. Še so nam v spominu tisti prežalostni dnovi, ko je prvič počila puška in so se kroglje vsipale na razburjene delavce. Beseda „pervi maj,“ pri kateri je mnoge obšla zona, nam še zveni po ušesih in nas napolnuje s pomislikom, ker zna to biti le začetek velikih dogodkov, ki imajo priti, kakor nam zaterjujeje socialisti sami. Tú in tam so zadušili upor z vojaško silo. Ali kdo ne vé, kako malo zdá sila tam, kjer je zginila živa vera Kristusova. Ona je pač zmožna roditi navidezni strah in hinavsko hlapčevstvo, a nikdar ne more vdihniti ljudem duha prave pokorščine, marveč ravno nasprotno nosi sama v sebi kal najnevarnejših prevratov in prekucij.³⁾ Kje naj torej iščemo zdravila zoper nevarnosti, ki grozé človeški družbi? Nikjer drugje ne, kot v sv. Križu — „in Cruce salus“! Vse nevarnosti in zmote sedanjega časa ne bodo izginile prej, dokler se zopet ne povernemo h Kristusu, k načelom kerščanskim.

(Dalje nast.)

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje.)

Pravi se v omenjenem pisatelju med drugim, da so angeli hišico prenesli na Tersat v Iliriji*). Takoisto govori papež Julij II^{**}) o s. hiši pri Reki v Slavoniji. Enako piše papež Leon X, da je blažena Devica svojo podobo in hišo na Božje povelje prestavila na Tersat^{***}).

¹⁾ Leon XIII. o dolžu. katol.

²⁾ . . . Haec angeli primum e Palaestina in Illyricum advehere ad Tersatum oppidum. —

^{**}) Bulla de domo Laur. . . . Ex Nazareth, angelicis manibus, ad partes Slavoniae, ad locum Flumen nuncumpatum primo portatam . . .

^{***}) Prooemium in bull. d. d. L. Beatissima Virgo . . . e Nazareth imaginem et cubiculum suum divino nutu transferens, posteaquam apud Flumen Dalmatiae oppidum primo . . . posuit.

¹⁾ Ps. 1. 2.

²⁾ Mat. 27. 25.

V povečanje tolikega čudeža, v počeščenje Matere Božje dovolil je papež Klemen XII (23. sept. 1709) vsemu duhovenstvu škofije Senjsko-Modruške, svetovnemu in redovnemu, kakor tudi samostanu Tersaškemu in vsem ostalim pokrajinam hervaško-kranjske^{*)}, da smejo dan 10. maja posvečevati s posebno službo božjo^{**)}.

Zavoljo prostrane učenosti že pohvaljeni Turselin S. J. govoreč o s. hiši, pravi, da more o s. hiši na Tersatu le oni dvomiti, ki ne zaupa v Božjo moč, ker to stvar spričujejo na Ilirskem ne samo spomniki, tudi zgodovinarji. Rimskih papežev veljava, stara vera, stanovitna misel, shajanje vseh ljudstev^{*)}. Peter Kanizij, kterega apostolsko delavnost hvali sloviti Baronij, pridružuje se poprejšnim^{*)}. Isto dela Fran Suarez, s svojo temeljito pobožnostjo znan po vsem katoliškem svetu^{**)}. Isto terdi kardinal Baronij^{***)}. Odorik Rajnald piše v svojih letopisih: Sklepamo to leto s čudežno prikaznijo, katero bodo občudovali in presklavljali vsi prihodnji vekovi. Ono isto leto, ko smo obžalovali, da smo zgubili Sirijo, se je zgodilo, da je bila s hiša Marijina prenesena na Tersat v Evropo^{*)}. Nič drugače ne terdita, Janez K. Martovan^{*)} in Spondan^{*)}. — Dalo bi se navesti še mnogo tega, a dobremu bralcu to zadostuj. Ne moreš misliti, da bi si bili dali najvišji poglavarji s. Cerkve, zvesti čuvaji skrivnostnih resnic, kaj natvezti, kar bi nosilo znak izmišljenja ali pretiranosti, če veš, s koliko opreznostjo in natankostjo delajo Rimski odbori v takih stvareh. (Dalje nastl.)

^{*)} Bolj po pravici: hervaško-slovenske, ker je redovnih hiš imenovane pokrajine tudi po drugih slovenskih deželah.

^{**)} Brev. Rom. VI. l. 10. dec. ... Virginis ... domus ... in Dalmatiam prius ... translata fuit ... ejusdem translationem anniversaria solemnitate in tota Picena provincia veneratam, missa etiam et proprio officio celebrari praecepit. Quam gratiam Clemens XI extendit ad conventum et locum Tersacti universamque provinciam fratrum minorum strictioris observantiae s. Francisci Croatiae et Carnoliae; nec non ad totam dioecesim Segniensem tam pro clero saeculari quam regulari die 10. Maji, qua recurrit translatio dictae s. domus e Nazareth Galilaeae ad praedictum locum Tersactanum.

^{*)} Adeo certus est almae domus Nazarethanae in collem Tersactanum adventus, et ex eo Laurethum comigratio, ut de tam testata explorataque re addubitare non possit, nisi, aut qui de divina vi ac providentia dubitare velit, aut eximere ex hominum genere humanam fidem. Neque enim Illyricis solum monumentis, sed historicorum quoque, Romanorumque pontificum auctoritate nititur, et vetustam fidem, constans tot aetatum consensus, concursusque omnium gentium adfirmat.

^{**)} Comment. de Maria Deip. l. 5. c. 25. ... Sacellum hoc ex Palaestina primum in Dalmatiam translatum, circa opidum Flumen constitit. — ^{*)} t. 2. 3. p. ... primum in Illyricum ... translata est. — ^{**)} Annales, t. 1. ad a. 129 ... Domus illa ... in Dalmatiam primum ... translata.

^{*)} Claudianus hunc annum insigni prodigio saeculorum omnium futurorum admiratione et praedicatione celebrando. Eodem hoc anno, quo amissam Syriam luximus, contigit, sacram illam domum in Europam ... translata fuisse atque Tersatum inter et Flumen Dalmatiae oppida, in montis leniter assurgentis imminentisque Adriatici mari aequata planitie collocatam ...

^{**)} De dom. Laur. ... ipsum cubiculum, angelorum ministerio, relictis fundamentis elevatum, et ad Illyrios prope castellum, cui nomen est Flumen, divino judicio transportatum. — ^{*)} ... Deo dilecta domus ... ex templo ... ab Helena ... domui circumdato avulsa, in Dalmatiam, monticulumque Tersatum inter ac Flumen oppida, leniter aequivem ... maximo miraculo translata est. — Nat. Alex. O. P. Hist. eccl. t. 7. — Georg. Papebrok, bolandista. — Lud. Richeomus, Peregrinus Laureth c. 4. — Ferd. Nihellus, Italia sacra, t. 1. p. 831. — Abrah. Rzovnik, Annal. eccles. t. 13. p. 1007. bolandista. — Blondus, Italia illustrata, l. 1. reg. 5. — Ricira. — Ludov. Centoflorenius. — etc. etc.

Pompeji nekdanj in sedaj.

Spisal Janez Bile.

(Dalje.)

VI.

Sv. misijon v Valle di Pompei.

Mesca oktobra 1875 se je zopet obhajala pobožnost sv. Rožnega venca v Valle di Pompei. V ta namen je preskerbel Longo majhen kip Matere Božje Rožnovenške, ter ga je postavil z g. župnikovim dovoljenjem na oltar male in zelo zanemarjene farne cerkve. Ob enem je na njegove stroške nek mladeneč, domačin, vso cerkev pobarval in ocedil tako, da je bila sedaj prijazna in da so bili ljudje zelo veseli svoje olepšane cerkvice.

V zadevi misijona je po raznih zaprekah in ovirah vendar le bila ura usmiljenja za tisto ubogo ljudstvo. Prečastiti Nolanski škof je dovolil trem pobožnim duhovnom, da smejo v Valle di Pompei sv. poslanje obhajati in 2. nov. 1875 je šel gospod Longo sam v Castelammare (Kastelamare) po gospode misijonarje. Bila sta to dva kanonika iz Castelammare in apostoljski misijonar Mihael Gentili iz Gragnana (Granjana).

Stanovali so gg. misijonarji v hiši Longovi, kateri je bil zelo vesel, da se mu je izpolnila serčna želja.

Ginljivi prizor! Staro in mlado, vse je hitelo poslušat Božje poslance. Ne le domačini, tudi zunanji in iz bolj oddaljenih vasí so se zbirali v Pompejski cerkvi, in ker vsi niso imeli v nji prostora, so cele trume pobožnih krog cerkve stale. Daleč okrog so se slišale pesmi Mariji v slavo; sladki pozdravi nebeški Kraljici so odmevali, ko se je proti večeru ljudstvo vračalo na dom.

Zmagala je Kraljica sv. Rožnega venca. Vsi so se z Bogom spravili, ter kruh življenja pobožno prejeli; stara sovraštva so bila poravnana — in skorej vsi so prosili, naj se sprejmó v bratovščino sv. Rožnega venca.

VII.

Škofovo obiskanje v Pompejih.

Bilo je 12. novembra 1875, ko pride škof Nolanski v Pompeje; Jožef Formizano je bilo ime milostljivemu gospodu. Po sklepu sv. misijona je hotel deliti zakrament sv. birme. Takrat je gospod Longo nadpastirju željo razodel, katero je že tretje leto gojil v sercu, da bi namreč v farni cerkvi na svoje stroške postavil oltar Kraljici sv. Rožnega venca, da bi se vsako leto pred njim obhajala lepa slovesnost. — Ko je škof to slišal — bil je pa o žalostnem stanu zapuščenega tega ljudstva po misijonarjih dovolj podučen — je skorej s solznimi očesi Longu in njegovi soprogi grofinji de Fusco (Fusko) sledeče znamenite besede izustil:

„Spoznam za svojo dolžnost, tukaj zidati cerkev, ktera bo zadosti prostorna za vse to ubogo ljudstvo. Že tri leta si prizadevam najti človeka, kateri me bi v tem podpéral. Sedaj pa, ko hočete Vi oltar narediti. Vam predlagam, da mesto oltarja sozidajte cerkev. Dobite družabnikov, kateri bi na mesec po

človek mi življenje neizrečeno ogrenjuje. (Taki so pa katoličani tudi drugod, ako jim kaka druga reč več velja, kakor pa vera.)

Sicer pravi, se mi godí dobro, hvala Bogú! Deško šolo sem pričel še le letos, in pa z vidnim vspehom: Moj učitelj je odgojen v sirotišnici Don-Bellonijevi (pri Betlehemu) in oskerbljuje tudi cerkveno glasbo.

Na Serail-u (vladnem vradniškem dvoru) v Gazi je to dobo vse v kolobociji; največ vradnikov bo odstavljenih zarad podkupljivosti. Beduine južne Palestine, katero ste Vi bili svoj čas obiskali, vojaštvo zarad njih roparij strahuje z mnogimi batinami, kakor potepine, in kacih 40 šejhov je bilo nedavno prignanih v Jeruzalem. Od tistega časa more človek povsod popotovati brez nevarnosti. (Bilo bi pač tudi po mnogih evropskih krajih bolj varno, ako bi se včasi pokazalo malo bolj slanega mazila.)

Dežja je letos do sile, malokrat kak solnčen dan; ni pa hudo mraz... Kake darove za moj misijon, prosim, pošljite do patrijarhata v Jeruzalemu, ali pa do rektorja avstrijskega romarskega gostišča.

Jurij Gatt, apost. mis.

† Jurij Humar.

(Spisal Francis.)

(Dalje.)

Content is the philosopher's stone, that turns all it touches, into gold — pravi Anglež, ali mi bi rekli po domače: zadovoljnost dela modrijana srečnega. In zares, pravi učenjaki čutijo se srečne tudi v najskromnejših razmerah. Ne želé si časti in slave, ne hrepené po sladnostih življenja, ne iščejo si sebi enakih; v sebi nosijo zadovoljnost in ne dáó si je nikakor uzeti. Čudimo se tem nenavadnim prikaznim in imenujemo jih „originale.“ Med take originale smemo prištevati tudi J. Humarja. V vseh mnozih strokah človeškega znanja temeljito izobražen, prebil je večino dni svojega življenja med terdimi kmeti, v naj bolj skromnih razmerah, bil je brez vseh potreb in vedno srečen in zadovoljen.

Humar bil je učenjak, dasi mu to ni bilo videti. Le škoda, da je legla njegova učenost ž njim vred v grob. Baval se je s filozofijo, teologijo, filologijo, z zdravilstvom, naravoslovjem, zvezdoslovjem itd. Bogoslovne vede negoval je z izredno pridnostjo, v njegovi zapuščini našel sem latinsko pisano dogmatiko in moralo in še več drugih v bogoslovje spadajočih sestavkov v rokopisu. — Jako priljubljena veda bilo mu je tudi jezikoslovje. Priučil se je vsem slovanskim jezikom. Že kot mladeneč bil je navdušen Slovan. L. 1848 kapelanoval je v Adlešičih. Tedaj smo se shajali — pripoveduje mi eden njegovih prijateljev — čestokrat pri njem dijaki srednjih šol. Pri takih prilikah nam je postregel s tem, kar je zmogel, nas opozarjal na lepoto in bogastvo domačega našega jezika, ter nas spodbujal k vspešnemu delovanju za narod naš. Ljubezen do slovanstva gojil je do zadnjega. V svoji knjižnici imel je sv. pismo v vseh slovanskih jezikih, navadne svoje zaznamke pisal je s cirilico, celo „status animarum“ primskovske župnije pisan je v cirilici.

Poleg slovanskih jezikov negoval je zlasti italijanščino in francoščino. Ko se je pred leti španjski pretendent Don Carlos oglasil pri njem, da bi mu pomagal v neki vratni bolezni, sporočil je ta svojemu tolmaču v francoskem jeziku, kaj naj razloži župniku v nemščini, toda Humar mu prestreže besedo, rekoč: „Je vous prie, monsieur, we do not need that“ ... Lahko si mislite, kako je osupnil Don Carlos, čuvši te besede iz ust priprostega, hribovskega župnika.

Tudi staro-indiški jezik „Sanskrit“ ni bil Humarju neznan. Študiral ga je temeljito in na podlagi tega in drugih romanskih in slovanskih jezikov, sestavil je nek „volapük“ (svetovni jezik), še predno je katera tako imenovana knjiga zagledala beli dan. Pred seboj imam knjižico z naslovom: „Der Universal-Dolmetsch, oder eine Sprache für alle Nationen des Erdkreises. Ein pasigraphisches Werk mit 2000 Wurzelwörtern sammt 200 Bildungsformen.“ Izdal in založil jo je J. Humar, ali kakor se sam nazivlja G. Holmar, l. 1870 v Gradcu. (Nemški duhovnik Schleyer, ki slovi dandanes kot izumitelj „volapüka“, je izdal svojo slovnico svetovnega jezika še le l. 1879.) V predgovoru svoje slovnice omenja Holmar, da je izšla to vred ob enem tudi enaka slovnica v francoskem jeziku, drugo leto pa da izide še v laščini in angleščini. Če so zagledale te slovnice kedaj beli dan, nisem mogel pozvedeti. S tem, od njega samega izumljenim jezikom je imel mnogo veselja; vedno si je prizadeval ga še bolj in bolj spopolniti. *) Pred kakimi 10 leti poslal je neko tako pasigrafično delo v Rim, na propagando, da bi služilo zlasti misijonarjem, ondi se vzdajajočim. Toda nesreča je hotela, da se je ladija, ki je vozila plod njegovega uma, na morju vtopila. Humar je moral znova začeti. Lotil se je dela s toliko pridnostjo, da je zapustil v rokopisu okrog 100 pol svoje pasigrafije. **)

Nadalje sem našel v njegovi zapuščini od njega sestavljen slovensk molitvenik. Letnice nima nobene, vendar se pozna, da je pisan že pred dolgim časom. Knjižico preveva pobožen verski duh. Morda jo je nameraval Humar kedaj na svetlo dati, ker jo je pogostoma popravljaj. Pisatelj se obrača v njej do neke „Otmere,“ kakor sv. Frančišek Saleški do svoje „Filoteje.“

Že iz tega malega obrisa razvidi se Humarova marljiva literarna delavnost. On ni deržal križem rok, za vse vede imel je odperete oči. S čemur si je pa zlasti pridobil ime in kar je vleklo ljudi k njemu, bilo je njegovo zdravljenje. Humar je bil zelo popularen zdravnik. O zdravljenji njegovem so ljudje različno sodili. Nekateri so menili, da zdravi z neko nadnaravno, čeznatorno močjo in da mu je mogoče vsako bolezen ozdraviti; drugi so pripisovali srečne vspehe njegovega zdravljenja celo vražam in copernijam; zopet drugi so se temu smejali, norčevali in zabavljali. Bilo je tudi takih, ki so se nad njim pohujševali. No, temu se ne smemo čuditi, saj so se pohujševali ljudje celo nad djanjem Kristusovim. Čudežev Humar ni delal, niti se posluževal kakih čeznatornih sredstev; temveč kar je zdravil, kadar je zdravil in kakor je zdravil, posluževal se je vedno

*) Ko bi bil to delo dobil v presojo kak nepristransk, zmožen učenjak, je mogoče, da bi mu bil prednost dal pred Schleyerovim; kajti zloženo je zelo umno, primérno, z ozirom na mnoge narode, pa čisto lahko in priprosto za spomin. Vr.

**) Strokovnjaku, ki bi hotel delo pregledati in kritično oceniti, radovoljno dopešljem rokopis. — Pis.

le naravnih, natornih pripomočkov. To je povdarjal večkrat v pričo prijateljev svojih, to je dokazoval neoveržljivo, in tega tudi jaz dovelj povdarjati ne morem. Marsikrat ga je bolelo čuvšega, da mu podtikajo slaba, podla, hudobna sredstva; a bil je mož in hodil pravično pot. Jaz sem za vse svoje dejanje odgovoren pred Bogom — dejal je — in se ne brigam za hudobne jezike.

Med raznoterimi naravnimi močmi nahajajo se tudi take, katerih prosto ljudstvo ne pozna in če vidi naenkrat velike učinke iz skritih jim vzrokov, ne zna si jih razlagati po naravnem potu, pa si jih razlaga potem po svoje — z vražami in copernijami. Taka godila se je tudi Humarju. Bil je on veren, pobožen duhoven, bil je učen mož; kako bi si mogli tedaj misliti, da se je pečal z vražami, ki nasprotujejo veri in zdravi pameti, in katere so prepovedane po Božji postavi? Zdravil je Humar zgolj z naravnimi pripomočki, s tako imenovanim „živalskim magnetizmom.“ Terdil je, da ima v sebi mnogo tega magnetizma, nek eteričen fluidum, ki se dá prenesti na drugo osebo, in ki toliko vpljiva na njegove živce, da nekatere bolezni ozdravi. Ta način zdravljenja ni nov, že v prejšnjem stoletju dosegel je Mesmer, ki je prvi jel zdraviti z živalskim magnetizmom, lepe vspehe na mnogih bolnikih in vzbudil občno pozornost. Zdravniška veda se o tem še ni določno izrekla. Dr. Féré pravi v svoji knjigi „Le magnétisme animal“ izšla l. 1886 v Parizu, da se nikakor ne more odrekati blagodejni vpljiv živalskega magnetizma na živčne bolezni, na druge bolezni pa da ne vpljiva. Bodi si že, kakor koli, toliko je gotovo, da moč, katero si je pripisoval Humar, je natorna moč in da jo celo zdravniške kapacitete imenujejo zdravilo zoper nekatere bolezni.

Zdravljenja z živalskim magnetizmom, dokler se verši brez vraž, vedeževanja, ali klicanja hudobnih duhov, tudi sv. Cerkev nikakor ne prepoveduje. Regula S. Sedis statuta feria IV. 28. Julii 1847 se glasi: „Remoto omni errore, sortilegio, explicita aut implicita daemone invocatione, usus magnetismi, nempe merus actus adhibendi media physica aliunde licita, non est moraliter vitius, dummodo non tendat ad finem illicitum aut quomodolibet pravum.“ — In namene imel je Humar pri svojem magnetizovanju vedno najboljšo; on ni iskal svoje časti, ne lastnega dobička, hotel je le po svojih močeh pomagati terpečemu človeštvu in je mnogim tudi pomagal, kakor spričujejo mnogotere priče.

To se mi je zdelo potrebno omeniti, da se reši čast tako čistega značaja, možaka-poštenjaka, kakor je bil Humar in da se v pravem svitu pokaže zdravljenje njegovo.

(Dalje nasl.)

Poslednja želja.

Vidim, prišel zdaj je čas,
Da za vselej grem od vas;
Z Bogom serca mi udana,
Bridka je ločitve rana!

Truplo mi denite v grob,
Naj zdrobi ga tmine rop;
Serce sme med vami biti,
Z vami Večnega ljubiti.

Kedar zore prvi svit
Bo po zemljici razlit;
Že bo serce to ljubilo,
Z vami v psalmih se družilo.

In ko solnčice žarnó
Bo prepravljalo nebó:
Zopet z vami serce moje
Čast in hvalo Bogu poje.

Kedar v tihi mrak bo zvon
Svoj razlival mili don;
Tudi serce to veselo
Z vami silno bo plamtelo.

Ko razpne nad zemljo noč
Svojo čarodejno moč:
Serce moje bede čulo,
Jezusu cvetlice sulo;

Zlivalo bo glas medén,
Zibalo vas v sladek sén;
Krepko, krepko bude bilo,
Za vas speče Ga ljubilo.

Serce to bo tu in tam,
Z vami pojde v Božji hram;
Ko se z Jezusom sklenite,
Pelo bude slavovite.

O kako bo to ljubó,
Oj prekrasno in sladkó! —
Nam se bati ni je smerti,
Združenim v nebeškem verti.

Saj ljubezni krepka vez
Veže nas vse čez in čez;
Večno ona bo živela,
Smerti grenke vse otela.

Zato željo to imam,
Preden stopim v smerti hram:
Serce naj ostane z vami,
Nas k ljubezni večni dramí! —

S. M. Bonavent.

Razgled po svetu.

Laško. Ker je framason Krispi iz ministerstva odletel, je markeze Rudini sostavil novo ministerstvo in sam postal predsednik. O njem pišejo, da je manj osoren in vseskozi spreten človek, da je njegova soproga prav pobožna, in da je njegov sin bil odgojen pri jezuitih v mestu Monaco in pozneje v institutu „Massina alle Terme“ v Rimu.

Francoski framasoni so v parlamentu z 297 glasovi proti 188 odbili nedeljsko preznovanje. Tako se godí, ako narod voli brezverske poslance v postavo-davne zборе, cela dežela terpi potem zarad nekterih antikristov!

Pariškega semenišča misijonarji so l. 1885 kerstili 19.705 odraščanih poganov, 32.754 otrok ker-

krajcarji darovali, jest vam obljubim od svoje strani pripomoči s 500 lirami.“

Longu se je misel, sozidati med silno ubogim ljudstvom veliko cerkev — zdela jako čudna. Obernil se je do spremljevalca škofovega gosp. kan. Rossi-ja, ter rekel:

„Bojim se, da je to zvijača hudobnega duha, da bi s pretvezo storiti naj boljše, ustavil dobro. Kako se bo cerkev zidala, ko v treh letih še oltarja postaviti ne morem, in ko smo z veliko težavo komaj ustanovili bratovščino sv. Rožnega venca.“

Gospod kanonik Rossi je odgovoril: „Nasvet vikših je glas Božji. Vaša želja je Bogu draga, pa spolnite škofov svet.“

Čez dva dni je Longa in njegovo soprogo obiskal ta pobožni škof, vračajoč se iz bližnjega mesta, ter je pokazal v proroškem duhu prostor iz prozora, rekoč:

„Tamle je prostor, kjer se mora v Pompejih Gospodu tempelj sozidati!“ Ko je Longo škofu obljubil, da hoče prevzeti skerb za zidanje hiše božje in ko je tudi svojo ženo, koja je bila posestnica v Pompejih, pregovoril, da je priterdila od svoje strani k temu pripomagati, se je škof, koji je dobro vedel s kakimi težavami in s kolikim zopervanjem je tako delo sklenjeno, obernil do Longa, ter naslednje resnobne besede spregovoril:

„Vi ste zadovoljni zidati cerkev, ste pa li pripravi prenašati vse težave, koje so s takim blagim delom združene? Ste li pripravni voljno terpeti, ko Vas bojo nasprotniki sleparja in tata imenovali, ter vlačili kot hudodelnika po ulicah in cestah Napoljskega mesta? Če ste zadovoljni vse to udano prenašati, tedaj boste srečno doveršili delo Bogu prijetno, ker Bog bo Vaš trud blagoslovil. — drugače ne boste nič opravili.“

Te besede, koje je blagi vladika večkrat ponavljal, ko je v Pompeje prihajal, so ostale globoko vtisnjene v spominu našemu Longu ter so mu dajale pogum pri izverševanju težkega dela.

Tako od škofa poterjen in podpéran po prijateljih in znancih imenitne in pobožne soproge, zaupajoč na pomoč Božjo in preblazene Device Marije, je pričel veliko delo, da postavi zapuščenemu ljudstvu veliko in lepo svetišče na mestu, kjer so nekđaj stali tempeljni ostudnih malikov. Pisal je svojim znancem in znancem plemenite soproge, naj pristopijo kot udje družbi za zidanje cerkve v Novih Pompejih z doneskom po 1 krajcarji na mesec, prosil je mnogo. Prosil je najprej premožne, kerščanske družine Napoljskega mesta, naj podpérajó lepo delo. To je bil začetek zidanju nove cerkve v Valle di Pompei.

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Koroško. (O volitvah.) Odbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem v svojem oklicu do volivcev pripominja, da volitve na Koroškem se bodo veršile 5. sušca za kmečke občine, 7. za mesta in terge, 9. za tergovsko in obertnijsko zbornico, in 10. za vel. posestva, prvotne volitve pa že sredi svečana. V državnem

zboru, pravi, se odločuje naša osoda, tam se delajo postave in nakladajo davki, določuje se, koji možje in v kakem duhu naj državo vladajo. Ako želite tedaj dobrih postáv, dobrih ministrov itd., izvoliti je treba poprej zadosť dobrih poslancev!

Kako resnične so te besede! Ko so namesto monarhij nastajale tako imenovane vstave, konstitucije, se je veliko govorilo: no, zdaj bo imel pri postavodajstvu tudi kaj govoriti kmet, rokodellec itd. in obetalí so zlate hribe in doline. Toda prostomišljaki, brezverci in sebičniki so dobro vedeli in vedó vodo na svoje mline obračati. Kakošni ljudje so na verhu? Na Laškem in Francoskem imajo državni voz v rokah framasoni, ki znajo dolgo delati, velike davke nakladati, vero zatirati, duhovne in papeža terpinčiti. To se godí več ali manj tudi drugod, kjer imajo prostomišljaki v zborih večino. Manjši narodi nikjer ne morejo do pravičnega vpliva in do svojih pravie. Zvijačni liberalci, brezverci na vse kriplje ljudstvo mamijo, da jih volijo v zbere, potem pa delajo, če le morejo, zoper katoliško vero, zoper verske naprave in za svoje liberalne misli in nazore.

Sv. oče papež in škofje vernike resno opominjajo, da naj volijo vestne, katoliške možje za poslance, da se bodo države zopet vladale v kerščanskem duhu in ravno tako mladina se odgojevala pošlah v tem pomenu, pravi nadalje odbor. Ako teh opominov nočemo poslušati, ali če se iz boječnosti odtegnjemo boju za kerščansko pravico, bomo za to enkrat težek odgovor dajali. Poslanstev iščejo pogosto taki ljudje, ki so naj več sovražniki katoliške cerkve in njenih duhovnov, po besedah: „Udaril bom pastirja in razkropila se bude čeda.“ Toži se mnogo, kako slabi so časi, pa ravno tisti, ki največ tožijo, slabe čase sami zadolžujejo s slabimi volitvami. Vera je podlaga vsega poštenja in torej vse sreče, in bolj ko vera peša ali se celo zasmehuje, kakor večkrat od levčarjev še celo v državnih zborih, bolj se množijo goljutije, sleparstva, tatvine v velikanski meri, odertije, bolj se razširja neusmiljenje, mehkužnost in poželjivo življenje ter vsi nasledki brezvernega in razuzdanega življenja. To so vzroki „slabih časov“, ker se po božjih in cerkvenih zapovedih ne živi in se volijo za postavodajalce taki možje, ki Božje volje ne spoštujejo, temuč delajo postave po svoji človeški pameti in po strastih spačenega serca. Brezverski postavodajalci ne bodo odpravili „slabih časov“; ako hočemo doživeti boljših časov, moramo se k Bogu poverniti in to pokazati tudi ob času volitev.

Koroški katol.-politiški odbor dalje tudi kaže, kako se Slovincem na Koroškem godí. Tretjina vsih koroških prebivalcev je slovenska, in ker ima dežela devet poslancev za državni zbor, morala bi imeti saj tri slovenske poslance med njimi, — nimajo pa Slovenci nobenega ne! Lepe razmére!

Terst. Kot zdatno zdravilo proti sedanjim velikim zlom in stiskam daje Teržaški pastirski list — molitev in pravi:

Molitev! — ta je za otroke in nevedne stare ženice — tako bi znal kdo odgovoriti, ko sliši ta predmet mojega govora, ter se morda smeja v svojem sercu. Nesrečnež! je eden izmed onih mnogih, ki ne

poznajo znamenj časa, in zato ravno je njemu, bolj kakor vsakemu drugemu, potreben ta nauk.

Ako je že Psalmist o svojem času v imenu Boga prepeval: „Klič me ob dnevu stiske, rešil te bom, in ti boš mene častil“ (49, 15), kdo ne vidi, kako potrebna je nam molitev zlasti v sedanjih časih, ki so resnično dnevi nesreče in žalovanja?

Razločujemo navadno le dve versti ljudi, ki mislijo, da jim molitve ni treba: brezbožnež in razuzdanec. Pervi, neumnež, ki je rekel v svojem sercu, da ni Boga (Psalm. 13, 1), se vé, da misli, da je nepotrebno, celo, smešno povzdigovati duha k Bogu, kterege bitje in njegovo skerbno previdnost za človeka bi rad utajil. Razuzdanec pa ne čuti potrebe moliti iz važnega vzroka, kterege imenuje sv. apostelj Pavel: „Meseni človek ne razume reči Duha božjega; zakaj te so mu nespamet; tudi jih razumeti ne more, ker se le po duhu razločijo“ (I. Korinč. 2, 14). Ne smemo pa radi tega misliti, da taki ljudje res nikdar ne čutijo potrebe moliti. Radi sicer bi se odrekli tej potrebi serca, vendar jim je to mnogo-krat nemogoče. In zato vidite tudi brezbožneža in največjega razuzdanca, kedar ga zadene težka nezgoda, kako v strahu in trepetu dviga oči proti nebu, slišite, kako rad ali nerad kliče najvišje Bitje; morebiti izgovarjajo njegove ustnice kakšno molitvico, ktere se je bil priučil v naročji svoje matere. Res je sicer, da kterikrat njegova usta, ne privajena molitvi, bluvajo gerde besede in kletvine; toda ta kletvina sama na ustnicah obupanega brezbožneža in nesrečnega razuzdanca je nam nov dokaz za prejšnjo terditev, da potrebna je molitev, potrebno povzdigovanje duha k Bogu. Brezbožnež taji Boga v besedah, ko pa ga preklinja, kaže s tem, da je od njega odvisen, da stoji ž njim v neki zvezi; to je (da govorim z besedami Tertullijana) dokaz duše po sebi kerščanske.

Bog sam, najvišje bitje, ki ni od nikogar odvisen, nima potrebe moliti. On je Tisti, ki je (Exod. 3, 14) stvaril svet in vse, kar je na njem; on je Gospod nebes in zemlje... kteremu ne strežejo roke ljudi, kakor da bi česa potreboval, on ki daje vsem življenje, zrak in vse. (Dj. ap. 17, 24, 25). Stvarnik sam toraj nima potrebe molitve, z umom obdarjene stvari pa morajo moliti vse brez izjeme; od mogočnega vladarja do zadnjega njegovih podložnikov, od prvega bogatina do naj bolj zapuščene berača, vsi: veliki in mali, učenjaki in nevedneži čutimo potrebo Boga prositi, čutimo potrebo, da mu potožimo svoje reve, svoje potrebe, svoje želje: čutimo neizogibno potrebo molitve. Zato je prav dobro pisal sv. Avguštin, „da smo mi vsi berači, stoječi pred vrati najvišjega gospodarja, Boga“ in že pred njim je rekel kralj David: „Jaz pa sem berač in ubožec“. (Psalm 39, 17).

Tako velika je potreba molitve za vsako versto oseb, kakor velika je za vse potreba milosti božje. Dajte mi človeka, ki nima potrebe milosti božje, in jaz ga hočem oprostiti molitve. Toda sveti cerkveni zbor tridentinski „izobčuje vsakega, ki bi se derznil terditi, da se more človek pred Bogom opravičiti le po svojih lastnih delih, ktera je doveršil po natornem nagibu ali po zapovedih postave, brez milosti božje, ktero nam je zaslužil Jezus Kristus“ (Sess. 6, can. 1). Kteri človek pa se bo derznil tajiti potrebo milosti božje? Kdo, vpraša sv. Hieronim (contra Pelag.) bi

mogel na laž postaviti nebeškega Zveličarja, ki je rekel: „Brez mene ne morete ničesar storiti“ (Jan. 15, 5). To je: ne malo, ne dosti, kakor razlaga sv. Avguštin. „Vse mi je mogoče“, je rekel sv. Apostelj Pavel, pa precej pridjal: „v Njem, ki je moja pomoč“ (Filip. 4, 13). Ker se pa milost božja daje le onim, ki z gorečo molitvijo zanjo prosijo, po spričevanju sv. Duha: „Ne dobite, zato, ker ne prosite“ (S. Jak. IV, 2), je jasno, da je vsakemu najbolj potrebna molitev.

Konec prih.)

Iz Judenburga, 5. sveč. 1891. (Poterdilo in zahvala. Opat Franc v Rim.) V imenu prečast. gosp. Opata naznanjam naj priserčnišo zahvalo za prelepi znesek 84 gld. 40 kr., ktere sem v resnici zopet prejel. (Opomnjeno bodi k temu, da prešnje zbirke 161 gld. 50 kr. smo izročili podpisanemu Br. Stanisl. Haselbacherju, ko je bil v Ljubljani 23. in 26. avgusta 1890. Vr.) Ljubi Bog poverni Vam in vsim ljubim dobrotnikom, kteri nas tako čversto podpirajo v našem misijonu.

Prejel sem pismo iz Afrike od prečast. opata [z naj priserčnišo zahvalo in pozdravom do dobrotnikov ter čestitanje vsim za blago novo leto. Ako Bog dá zdravje in življenje, pride preč. opat o veliki noči v Rim k general-kapitelnu. (Vsacih 5 let morajo namreč osebno priti v Rim.)

Serčno hvaležni

Br. Stanislav Haselbacher,
trapist.

Gaza v Sveti deželi, 17. pros. 1891. (Ondotne z a d e v e.) Prečast. gosp. misijonar Juri Gatt v Gazi, blizo Jaffe (Jope), piše: Na Vaše častno pisanje od 22. grud. 1890 odgovarjam naslednje. Jaz sem še zmeraj v Gazi in najberž se tudi od tod ne bom preselil. Vaš poslednji dar sem prejel ob koncu l. 1887 v znesku 99 ¹/₂ gld. a. v. Od tistega časa nisem več pisal, nekaj ker nisem hotel nadležen biti, nekaj pa, ker sem imel nezmérno veliko hudega terpeti.

Pripoveduje dalje, v čem je bilo njegovo terpljenje poslednje 3 leta, namreč, neko podjetje v Ešdud u (Azotu), s čimur je želel misijonu pomagati, potem misijonski dolg, in pa neki zanikaren Evropejec, kteremu je preveč zaupal. Drobnosti tega pa nimajo kaj posebne zanimivosti za občinstvo. Upanje ima zdaj, da početje v Ešdud-u bode sčasoma obrodilo znatno pomoč za misijon. Misijonski dolg je namreč še znaten, akoravno ga je lansko leto precej poplačal. Dalje pravi: Dolgove imeti je težek kamen, posebno za misijonarja v terdoturškem mestu, kakor je Gaza... Naravnost povém, da moj misijon je skorej izločno navezan na darove iz Avstrije in Nemčije. Moj misijon obsega, kakor je znano, vso deželo Filiščanov (Filistejcev) z najmanj 100.000 prebivavci. Tudi Ešdud bi bil pripravna štacija za katolišk misijon.

O omenjenem Evropejcu obširno pripoveduje, kakošne težave mu dela, celo od katoliške srenje se je bil ločil in dal svojega sina med velikimi slovesnostmi pri Grekih kerstiti; le z velikimi pritežnostmi in žertvami ga je nekako napol zopet pridobil. Zraven tega ima misijonar tudi sitnosti z nekim odpadnikom z Libana. Misijonar Gatt torej toži: Živim tudi sredi med turki, razkolniki, protestanti in nobeden mi ne dela žallega; le ta potuhnjeni

ščanskih staršev, in 19.601 izmed poganskih otrok v smertni nevarnosti. — V jezuitovskih misijonih je bilo l. 1883 in 1884 kerščenih 37.023 poganskih otrok, 6328 odraščanih poganov, spreobrnjenih pa je bilo tudi 1294 drugovercev. Senator v Misuri, Amerika, je rekel: Oziroma Indijancem vam povém . . . Jaz sem protestant . . . zagotovim pa, da jezuitovsko učilo je edino praktično za izrejo Indijancem! — Senator v Massachusetts-u je povedal: „V enajstih protestantskih misijonih, ki sem jih obiskal (govorim kot protestant), ondodni (protestantski) misijonarji Indijancem ne za eno stopinjo niso mogli naprej spraviti, in ko jezuiti imajo le samo dva misijona, se tam nahajajo kmetije v naj boljšem stanu, stanujejo pa ondod olikani ljudje in goreči kristjani.“

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec februarij (svečan).

a) Glavni nameni:

Trdnost v veri.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Na čelu imenovanih sovražnikov stoji napuhnjena vednost, ki se rada imenuje brezpogojna, ki pa ima vendar le ta prideržek, češ, da je sploh nemogoča čeznaravna vera. In v službi te vednosti so v nemških deželah knjige in časopisi, ki hujše kakor kdaj lažejo, zavijajo in vedno iste neumnosti ponavljajo, ki so bile že zdavnaj zavrnjene. Vrišč, ki ga ženo, je tako mamljiv, in obrekovanje, ki ga bruha, tako strupeno, in derznost, s katero se laž za resnico in sramota za čast zamenjava, je tako slepilna, da je najboljša, da pustimo, naj gre kakor hudo vreme mimo nas in le kličimo: Zanesi nam, Gospod! Reši nas, Gospod!

Najprvo naj glejmo, da saj mi ostanemo in tudi nas vihar ne odnese. Seveda se ne smemo pozabiti braniti, vendar pa storimo to brez skerbi in strahu in brez prenatrženosti. Zmaga Gospodova je na naši strani. Njegova beseda ima še vedno veljavo: „Bodite serčni, jaz sem svet zmagal.“ Najgostejše poroštvo zmage pa je živa vera v kerščanskih sercih. „To je zmaga, ki premaga svet, naša vera. Kajti vse, kar je iz Boga rojeno, premaga svet.“

Perva potreba je toraj molitev za milost vere, ravno zato ker je vera čeznaraven, svet zmagujoči Božji dar. Mi ne moremo verovati, če nam Gospod tega ne dodeli in zato moramo moliti, da bi Gospod vero v nas pomnožil, da bi luč sv. vere vliil v serca onih, ki sedé v temi nevere in v senci zmot. Ti nesrečni zaničujejo vero, oni sramoté to, kar ne poznajo in kar bi še sami sebi ne hoteli dati, če bi bilo to mogoče.

Poleg molitve, ki prihaja iz ponižnega serca, katero spoznava svojo temoto in zato zdihuje po luči sv. vere, moramo tudi sami hrepeneti, da se pomnoži v nas milost sv. vere s tem, da njene vzroke pridno preiskujemo in se naše serce vedno bolj udaja njeni resničnosti. Serce; kajti tudi nevera nima svoje moči v bistrumnosti, ampak v zmoti

serca. Ravno tako obstoji zmaga sv. vere bolj v podjarmljeni serca, kakor pa v razsvetljeni uma, serce namreč, katero ljubi svojega Boga in Stvarnika, se boji pravičnega Sodnika in spoznava Zveličarja Jezusa Kristusa, brez čegar pomoči in čeznaravne vere bi bilo večno pogubljeno. Serce veruje k pravičnosti; z ustni pa se stori spoznanje k zveličanju.

Serčno spoznanje vere je daljni pripomoček za vterjenje v veri. Sicer pa to Gospod tudi sam izrečno zahteva: Kdor bo mene pred ljudmi spoznal, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom v nebesih; kdor se pa mene pred ljudmi sramuje, tega se bom tudi jaz sramoval pred svojim Očetom v nebesih. Mi nimamo nobenega vzroka sramovati se evangelija, kajti evangelij je Božja pomoč za zveličanje vsacega vernika. To Božjo moč pa zamore vsak, vernik in nevernik, na sebi skusiti, ako le hoče slušati nauk sv. evangelija. Moj nauk ni moj, ampak njega, ki me je poslal. Kdor hoče njegovo voljo spolnovati, bo gledé nauka spoznal, ali je ta iz Boga, ali če jaz iz samega sebe govorim.

Toraj naposled, življenje bodi po sv. veri! To bo vero naj bolj vterdilo in nam dalo serce pripravljeno tudi umreti za vero.

b) Posebni nameni:

20. Praznik sv. sulice in žebeljev našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Odvrnenje slabih časopisov, in pospeh času primernih spisov za ljudstvo. Edinstvo v boju za dobro stvar. Vredba težavne proste kupčije.

21. S. German. Meniški red. Zopetno vpeljanje kerščanskega hišnega reda v gostilne. Zadolženi vstavi.

22. II. postna nedelja. S. Petra Stol. S. Oče papež. Vestno nadzorovanje spisov za mladino. Mlada dekleta, ki so v nevarnosti.

23. S. Peter Damijan. Cesar avstrijski. Zatreje kužljivosti nesramnih podob in kipov. Mir v družinah.

24. S. Matija. Misijonska hiša v Afriki. Stanovitnost sv. zakonske zvestobe. Odvrnenje velikih nevarnosti. Zaveje pred sovražniki.

(Konec nast.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolehen duhoven za pomoč. — Zapuščen in zanemarjen človek za dušno in telesno pomoč. — Mati priporočá svojo hčer, da bi jo mogla v strahu božjem zrediti, pa tudi sebe za pomoč božjo v tej reči. — Začeti post, da bi se porabil za dobro pripravo k velikonočni spovedi in sv. Ohajilu. — Več mladenčev, da bi spodobno spoštovali cerkev in duhovstvo.

Zahvale.

Goreča zahvala Bogu, Naši lj. Gospej, sv. Frančišku As. in sv. Antonu Pad. za uslišanje v neki časni potrebi.
M. B.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Umerla sta: 10. t. m. gosp. Ign. Zupančič, c. kr. kancelijski adjunkt; — 11. t. m. ob tih popoldne pa dr. Fr. Ambrožič, mestni zdravnik. Obá prevedena s svetimi zakramenti za umirajoče. Bog daj jima večni mir!

Pervo postno nedeljo je za Vincencijevo društvo društveni praznik, ki se bo obhajal s službo Božjo zjutraj ob 7ih v Marijanišči. — zvečer pa bo občni zbor ob 7ih v prostorih katoliške družbe na starem tergu.

Umeri je 9. t. m. g. Ivan Andolšek, ljubljanski bogoslovec 1. leta, rojen v Poljanah pri Ribnici. Bog mu daj večni mir!

Ljubljanski postni pastirski list ima obširno razpravo o tehtnosti prisege.

Maribor. Č. g. Greg. Hrastelj, kapl. v Hočah, gre v Slivnico; č. g. J. Ilešič od sv. Petra v Radg., za l. na Hoče, na njegovo mesto pride čast. g. Fr. Bratkovič z Leskovca.

V Gradu, 8. sveč. 1891. (Poterdilo.) Preserčna hvala za poslano zbirke 20 gld. v prid pogorelcev v Koritnem. Danes prišli so vsi trije po denar, kterega sem jim enakomerno razdelil. Rekli so mi sporočiti: Bog naj vsim poverne!
Jož. Razboršek,
dekan. *)

Poterdilo in zahvala. Po priljudnosti gosp. kan. in poslanca K. Kluna smo zbirke „Zgod. Danice“ za italijanske zatirane redovnice oddali knezu Ernestu Vindišgrätzju, namreč 115 gld. 20 kr., kateri je še sam nekoliko pridjal in znesek (120 gld. 20 kr.) izročil knezu Karolu Löwensteinu, ki ima to reč v rokah. Knez Löwenstein pravi v odgovoru: „Gotovo, ti darovi bodo darovateljem dosegli bogati blagoslov in to zarad dobrega dela samo na sebi, kakor tudi vsled molitev tako ubožnih in podpore potrebnih redovnic.“

Na prošnjo kneza (Vindišgrätzja) bom sprejetev in odpošiljatev do administracije časnika Civiltà Cattolica v Rimu tudi očitno naznanil. Jezuiti, kateri ta list vredujejo, že več let posredvajo in oddajajo darove ubožnim nunam. Dal sem bil o svojem času knezu Ernestu tudi zadevno adresu. Ovinek, po kterem gre denar, meni daje malo vdeleženje pri dobrem delu in ob enem priliko, Vam, spoštovani Msr., naznaniti svoje popolno spoštovanje.

7. sveč. 1891.

Karol knez Löwenstein l. r.

Duh. sprem. v Kerški škofiji. Vsled smerti pn. kan. Jož. Hueberja je do 16. sušca razpisan kanonikat pri stoljnem kapiteljnu v Celovcu. Razpisane so tudi naslednje duhovnije do 20. sušca: Zaberdce, Sv. Trojice na Graju, Karnski

grad, Kellerberg, Volčnica, Strojna, Glanhofen, Slov. Šmihel, Št. Peter pri Grabstanju, Kornat, Moriče, Malnica in Borovlje. — Č. P. Fr. Betta, frančiškan, oskerbnik v Kellerbergu, se je vernil v samostan na Bistrico (Brixen).

Terst. Č. g. Just Filipič je postal administrator za Golagorico. — Čast. g. Jan. Vranjac je premeščen v Pičán kot kooperator pri podružni cerkvi sv. Katarine. — Umerl je 13. u. m. čast. g. Marin Šumberac-Šote; župnik v Moščenici. R. I. P.!

Če je potrebna verska šola?... Kdor morebiti še nad tem dvomi, naj v „Vaterlandu“ od 7. febr. 1891 bere strahote pod naslednjimi napisi: „Ertappter Banknotenfälscher; — Duelle“; — „Betrügerische Spediteure“; — „Taschendiebe in der Oper“; „Entsetzliche Verkommenheit“; — „Einbruchsdiebstahl.“ — Kogar take strahote ne nagnejo, da bi želel čverstih verskih šol, takemu ni več pomagati; on sam je v sercu „baraba!“

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. g. B. 1 gld. — Čast. g. župnik J. Tavčar 2 gld. (Op. Za „Dan.“ oddano.) — R. T. 1 gld. — Čast. g. župnik Mart. Narobe 5 gld. (G. A. K. oddano.) — Č. g. nadžupnik Iv. Zorec 20 gld. — Čast. g. župnik Anton Jamnik 14 gld. 70 kr. — Č. g. župnik Iv. Dolžan 2 gld. — Čast. g. A. St. 2 gld. (Op. za „Detolj.“ oddano.) — Č. g. župnik J. Demšar 2 gld. — Č. g. kapl. Bl. Mekinec 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. župnik Bl. Petrič 13 gld. — Iz Spod. Bernika 2 gld. 20 kr. — Po Mariji Berčič 2 gld. 30 kr. — Č. g. župnik J. Tavčar 5 gld. 80 kr. — Č. g. župnik Mart. Narobe 2 gld. — Čast. g. župnik Jan. Dolžan 13 gld. — Č. g. župnik L. Lotrič 3 gld. 50 kr.

Za sv. Očeta: Po č. g. župn. J. Demšarji 4 gld. od neke osebe. — Prečast. g. župnik Al. Košir 5 gld. (Op. Za „Dan.“ in „Slov.“ oddano.)

Za afrikanski misijon: Katarina Podkrajšek 1 gld. za sudanske zamurce. — Č. g. župnik Leon Lotrič 19 gld. — Po č. g. Fr. Avsecu 2 gld. — Neka oseba 1 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Č. g. župnik Leon Lotrič 7 gld. 50 kr.

Za pariško bratovščino za duše v vicah: Č. g. župnik Leon Lotrič 4 gld. 50 kr.

Za misijone na Jutrovem: Č. g. župnik Leon Lotrič 2 gld. 50 kr.

Za bratovščino sv. R. Telesa: Č. g. Fr. Avsec 5 gld. — R. T. 1 gld.

Za zatirane redovnice na Italijanskem: F. A. 1 gld.

Za najpotrebniši misijone: Č. g. župnik Mart. Narobe 2 gld.

Za Don-Boskove misijone: Milgsp. prošt Peter Urh 4 gld.

Zoper suženjstvo v Afriki: Iz Kranjske gore po čast. g. župniku Bl. Arteljnu a) darovanje 40 gld., b) N. Peterma 40 gld.

Za vstanovitev stalne večji rezidence čč. oo. Jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“: IV. zbirka 2 gld.

*) Lepa hvala za znamenito pismo op. Franca; o tem drugi pot. Vr.